

USTVARJALNI JAMARJI

Maja Zagmajster

KAKO NAS JE POZIV Z DRUGE STRANI LUŽE SPODBUDIL, DA SMO POSNELI FILMČEK O OBISKU PLANINSKE JAME

Novembra leta 2017 nam je naša Katarina podtaknila idejo - kaj pa, če bi vi posneli en kratek filmček o zanimivostih slovenskih jam za ameriško publiko? Bila je namreč v stiku s kolegi, ki so postavljali spletno stran CavesLive.org, namenjeno izobraževanju ameriških otrok o jamah in lepotah podzemlja. Na to stran so želeli dati kolaž video prispevkov, ki bi predstavljali najrazličnejše vidike raziskovanja in pomena jam. In Katarina je seveda dobro vedela, da se da o jamah z našega konca sveta marsikaj povedati.

Bili smo za, Katarinina ideja, da bi v filmček vpletli tudi najmlajše obiskovalce, pa je tudi padla na plodna tla. Še več, takoj sem se spomnila še nekaj najmlajših članov moje družine, ki sem jih povabila k sodelovanju. S Štefko, Matijem in Teom smo začeli planirati vsebino, za ciljno jamo pa smo sprejeli Katarinin predlog – predstavili bomo Planinsko jamo. Ta je izjemna v svetovnem merilu z vidika bogastva in zastopanosti različnih podzemnih živali, a jama skriva še obilo drugih skrivnosti. V njej je mogoče videti podzemno sotočje rek, pa tudi rezultate velikih človeških naporov pri gradnji poti in tunelov v živo skalo vzdolž reke Pivke. V jami je tudi nekaj predmetov, ki pričajo o preteklih

raziskavah v njej – taki so npr. veliki zbirni lijaki, na katerih so zbirali kapnico in študirali hitrost odlaganja sige. Pri iskanju podatkov o Planinski jami so nam pomagali člani DZRJL, za kar smo jim zelo hvaležni.

Tako se je nedeljskega jutra, 27. novembra 2017, na parkirišču pri Planinski jami zbrala raznolika družina. Prišle so majhne filmske zvezde, ki smo jih spremljali starši, kot tudi nekaj članov našega društva, ki so pomagali pri izvedbi snemanja. Poleg snemanja filma je bila naloga tega dne posneti tudi fotografijo sotočja rek, ki jo je prevzel in odlično opravil Uroš.

Male obiskovalce smo dobro oblekli in se pogumno odpravili proti jami. Matija je že zunaj začel zavzeto in nadvse profesionalno snemati našo hojo, s tem pristopom pa je nadaljeval tudi v jami. Kot se za snemanje spodobi, smo nekaj scen večkrat ponovili, tudi zato, da bi npr. posneli pravi odsev svetlobe v kapljicah, ki so padale s stropa. In ja, izkazalo se je, da je snemanje v temnem in vlažnem jamskem okolju kar zahtevna reč. Otroci so s svojo radovednostjo poskrbeli za zanimive kadre, vlogo vodiča v jami pa je prevzel Teo.

Glavni nastopajoči v kratkem filmčku »Visit to Planinska jama«: zadaj: Grega Maffi (Jamarska sekcija pri planinskem društvu Tolmin), Tina Zagmajster, Danaja Zagmajster Delić, Teo Delić, Katja Delić; spredaj: Erik Jemc, Svit Zagmajster Lovrek in Brina Delić Šori (foto: Maja Zagmajster).

Z otroci smo zavzeto iskali drobne postranice v majhnih lužah Tihega rova Planinske jame, kar smo vključili tudi v film (foto: Tina Zagmajster).

Vmes je imel tudi nekaj zanimivih pogovorov z otroci, kot je npr. tale:

Teo: »Kaj mam tle otroci? ...pajka – kakšnega pa?«

Svit: »Jamskega«

Teo: »Ja, kako pa veš, da je jamski?«

Svit: »Ker živi v jami!«

Snemalni dan se je po nekaj urah končal, a s tem se je delo šele začelo. Sledilo je nalaganje obsežnega video materiala na računalnike, pregledovanje in izbor ter urejanje posnetkov v smiselno zaporedje. Pripravili smo tudi spremni tekst, ki ga je nadvse profesionalno prebrala Štefka – izkazalo se je, da ima za to izjemen talent. Za pomoč pri montaži posnetkov smo prosili mojega prijatelja in po nekaj tednih smo izdelali končno verzijo dobre tri minute dolgega filmčka.

Do februarja 2018 je bil izdelan celoten kolaž prispevkov, v katerem je tudi naš, in objavljen je na prej omenjeni spletni strani pod naslovom »CavesLIVE: Bringing Caves and Karst to Light«. Filmček pa smo predstavili tudi na dveh filmskih festivalih. V organizaciji Parka Škocjanske jame je bil izveden festival kratkih filmov Jamnarkult, ki so ga

razdelili v dva sklopa. Naš film je doživel premiero na velikem platnu na prvi večer festivala, 17. avgusta 2018, v čudovitem ambientu letnega vrta centra »Pr Nanetovh« v Škocjanu. V čast si štejem, da je bil filmček uvrščen tudi v uradni video arhiv knjižnice Parka Škocjanske jame. Filmček smo predstavili tudi na »Speleo Film Festivalu«, ki je potekal vzporedno z letnim srečanjem hrvaških jamarjev v Ogulinu od 23. do 25. novembra 2018. In nenazadnje – filmček si je mogoče ogledati tudi na strani youtube.com, do njega se da priti, če v iskalnik vtipkate »Visit to Planinska jama, Slovenia«.

Scenarij, režijo in snemanje filma smo izvedli Matija Perne, Stephanie Sullivan in zgoraj podpisana. Zahvala gre vsem nastopajočim, avtorjem fotografij v filmu (Uroš Kunaver, Teo Delić, Gergely Balázs), pomočnikoma na snemanju (Gregor Pintar, Marjan Baričič) kot tudi montažerju (Perica Rai). Za podporo smo hvaležni DZRJL. Toda filma gotovo ne bi bilo, če nas k temu ne bi bila povabila Katarina Kosič Ficco – po njeni zaslugi smo se spustili v zanimivo avanturo ustvarjanja poljudnega naravoslovnega prispevka. In se pri tem zelo zabavali.

Fotografija reke Pivke pri sotočju z reko Rak, ki je postala del filma (foto: Uroš Kunaver).